

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

**БРАШАВЕЦЬКА Олена, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: відображено особливості нарахування амортизації за різними методами, обґрунтування їх використання для сільського господарства; визначено важливість амортизаційної політики як елемента облікової політики підприємства

Ключові слова: основні засоби, амортизація, вартість, облікова політика, оновлення

Сучасна практика свідчить про недооцінку суб'єктами господарювання значення облікової політики. До її розробки відносяться формально, не вивчають наслідки застосування тих чи інших складових елементів. Так, наприклад амортизація в бухгалтерському обліку може бути нарахована одним з п'яти способів, але лінійний метод нарахування амортизації продовжує залишатися поширеним у сільському господарстві. Однак застосування даного методу для мобільних машин сільськогосподарської техніки є неприйнятним [1]. Стислість та схематичність викладу методичних підходів у нормативних документах значно ускладнюють застосування нелінійних методів нарахування амортизації. Недоліки, що існують у нормативній базі, яка регулює облік основних засобів, стали однією з причин, що перешкоджають якнайшвидшому оновленню основних засобів.

Амортизаційна політика визначена як відносини між суб'єктами господарювання та державою в процесі формування умов здійснення відтворювального процесу шляхом визначення норм амортизації, способу перенесення вартості основних засобів на вироблений продукт, з метою задоволення потреб підприємства в інвестиційних ресурсах [2].

У ході дослідження виявлено послідовність формування амортизаційної політики підприємства, що складається з етапів, які включають:

- фактори, що визначають передумови формування амортизаційної політики (вартість основних засобів, методи оцінки основних засобів, термін корисного використання майна, що амортизується, норми амортизації, склад і структуру основних засобів тощо),

- вибір відповідного способу (методу) нарахування амортизації основних засобів для цілей бухгалтерського та податкового обліку, їх аналіз та оцінка ефективності.

Одним із найважливіших елементів облікової політики стосовно основних засобів є методи амортизації. Вибір їх пов'язаний з припущеннями, що мають суб'єктивні й об'єктивні ознаки: строк корисного використання, очікуваний обсяг виробництва, розмір ліквідаційної вартості, темпи інфляції і науково-технічного прогресу тощо. За логічного та ефективного підходу метод амортизації має бути адекватним способу очікуваного зменшення економічної корисності основних засобів внаслідок фізичного і морального зносу. А в момент введення об'єкта в експлуатацію не завжди можна точно визначити оптимальний спосіб амортизації. Найбільш оптимальним вважається такий спосіб, під час використання якого відхилення залишкової вартості об'єкта від ринкової при періодичному зіставленні буде найменшим [3].

Створення реальної амортизаційної системи викликає необхідність перегляду норм, що відображають реальний господарський оборот основних засобів, різкого скорочення термінів амортизації, особливо активної частини основних засобів, гнучких методів нарахування та цільового використання амортизації. Сучасні відносини вимагає використання більш динамічних методів погашення первісної вартості основних засобів. Для капіталу, вкладеного в мобільну сільськогосподарську техніку, здебільшого підходять нерівномірні, нелінійні способи нарахування амортизації. Такі методи дозволяють швидше списувати балансову вартість придбаних основних засобів на витрати виробництва. Останнє, в умовах інфляції, забезпечить відшкодування вкладеного капіталу в міру вибуття зношених основних засобів з експлуатації. Необхідність використання зазначених методів пояснюється, зокрема, і вдосконаленням технологій, внаслідок чого багато видів обладнання швидко втрачають свою вартість (застарівають морально). Іншим аргументом на користь використання зазначених методів є те, що витрати на ремонт, як правило, є більшими наприкінці терміну експлуатації об'єкта, ніж на початку [4].

У питанні вибору методу нарахування амортизації, який є основою облікової політики підприємства, необхідно виходити з двох позицій: принцип обачності та очікуваний спосіб отримання економічних вигід від використання об'єктів. Найбільше принципу обачності відповідає метод зменшення залишкової вартості, при якому нараховується найбільша сума амортизації в перші роки використання об'єкта. Наступним є метод прискореного зменшення залишкової вартості та кумулятивний метод. За рівномірного випуску продукції показники виробничого методу наближаються до прямолінійного.

На відміну від П(С)БО, у Податковому кодексі встановлено обмеження щодо застосування того чи іншого методу амортизації для окремих груп основних засобів та інших необоротних активів. Так, метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів, що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби). На основні засоби груп 1 (земельні ділянки) та 13 (природні ресурси) відповідно до пп. 145.1.7 Податкового кодексу амортизація не нараховується [5].

Формування ефективної амортизаційної політики на підприємстві можна вважати одним із факторів підвищення ефективності його роботи. Тому варто приділити особливу увагу вибору методу нарахування амортизації і врахувати усі особливості цього процесу, встановленню оптимальних строків використання необоротних активів та їх ліквідаційної вартості, розробленню норм амортизаційних відрахувань, формуванню та використанню амортизаційного фонду.

Література:

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99р. № 996-XIV (дата звернення: 20.09.2022).
2. Голозубова Ю.В. Аналіз методів нарахування амортизації та їх порівняльна характеристика. *Управління розвитком*. 2019. № 7. С. 111–114.
3. Жердев Є.В. Методичні засади формування амортизаційної політики на підприємствах. *Облік і фінанси АПК*. 2020. №1. С. 1-5.
4. Щодо облікової політики підприємства: методичні рекомендації, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635 URL: zakon.golovbukh.ua/regulations/1521 (дата звернення: 18.09.2022).

5. Податковий кодекс України від 11.10.2011 р. №2755-17 URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 18.09.2022).

Abstract: *features of calculating depreciation by various methods, justification of their use for agriculture are reflected; the importance of the depreciation policy as an element of the enterprise's accounting policy is determined*

Key words: *fixed assets, depreciation, cost, accounting policy, update*

*Науковий керівник – ЧЕБАН Юлія,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У СВІТОВОМУ РОЗВИТКУ

ГАНОШЕНКО Тетяна, здобувач вищої освіти

спеціальність 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. *Розглянуто сутність та становлення глобального партнерства (GP), як ініціативи розширення можливостей для країн світу, що розвиваються. Наведено форми глобального партнерства. Узагальнено окремі недоліки GP та окреслено розбіжності між рівнем поставлених цілей та вибором індикаторів оцінки результативності ініціатив та фінансової підтримки.*

Ключові слова: *глобальне партнерство, розвиток, багатостороння взаємодія, фінансове донорство, інноваційність*

Концепцію партнерства в глобальному вимірі було визначено на Саміті тисячоліття ООН у 2000 році, коли держави-члени вирішили створити сприятливе середовище для розвитку на національному та глобальному рівнях. Найчастіше дефініцію «глобального партнерства» (GP) трактують, як управління інвестиційними ресурсами, які спрямовано на розвиток і розширення можливостей тих країн, де населення живе у бідності. У «Дорожній карті реалізації Декларації тисячоліття ООН» ціль розвитку тисячоліття полягає у створенні сприятливого середовища для повноцінного розвитку будь-яких країн, налагодження торгівлі, оптимізація боргових зобов'язань і покращення доступу до нових технологій, основних ліків тощо. Зазвичай GP та її афілійовані фонди спрямовують капітал на соціальні підприємства, які постачають ринкові продукти та послуги, які дають людям змогу заробляти на життя та покращувати своє життя [3].